

Emilija KOVAC, Čakovec

(izvor: medjimurski.hr)

POSUĐENI NASLOVI

1. Dječaci koje nisam ljubila (Marija Dragnić)

Eto, ovako: uzmem nož, oni jabuku; udahnem duboko kao da će viknuti iz petnih žila, oni zatisnu uši. Kad im podraškam greben vrata, tjemene šavove ili koje od osjetljivih mesta, spretno se izmigolje ljupki i smeteni, no nije to ništa naspram onoga što im spremam: sakupim svoje krpice, maglice, točkice, stanem pred njih sa svim tim pabircima i ne mičem se sve dok ne prestanu hiniti da ih nema... ili mene. Ili da među nama nema razlike.

Premda neke polomim ja, a neki polome mene, sasvim je neprilično reći da mi je žao. Ja sam vjetrenjača i ne znam drugačije: prozujim im oko glave pa skliznem niz-vjetar-uz-vjetar, kako kad. U tome je moja posebnost i ne dam je, ni za nokat...

Jedino ako me sustigne poneki pas, oblizne prste i posvoji na koji dan... čudno da već nije... ili možda jest, samo ja o tome ništa ne znam.

Eto, tako. O psima tek trebam naučiti ponešto: često dolaze s dječacima. I sami.

Dječaci koje sam ljubila

Premda ih bodrim i potičem kako god znam, dolaze oprezno, krišom, gotovo bez tragova.

Vrlo su lijepi: volim ih slijeva, zdesna, naglavce, naiskap i nemam u tome mjeru.

Ja nisam plaha: otkrijem se do besramlja i želim o njima znati sve, bez zadrške.

Kad su golubovi, uzverem se na stablo, virim u njihova glijezda, no, koliko god se uspinjala na prste, nikad im ne doprem ni do krilnoga zglobova: nema tu dobrog načina osim da sama postanem golub. Ili golubica. I hoću, bez dvoumljenja, samo što nisam, ali strpljivo, pero po pero...

Ako me zaskoče dok tako narastam u zasjenku pa mi zagrizu uho ili otkinu koji prst (za sreću), obujme oko pasa, i ja će sve što se smije, može i priliči, isti tren i mnogo strastvenije.

Nek samo kažu da sam bezobrazna, srna i lasica.

Jesam, čak i povrh, i neću prestati.

2. Le dernier combat (Luc Besson)

Ja će biti lijeva kula, tako sam najjača. Nimalo me ne zbujuje što većina odabire desno. Jednom će i ja, da vidim kako je, no zasad igrat na koliko-toliko zajamčen ishod. To što sebi nasuprot imam

najkršnije momke i najžešće oružje (većina, naime, odabere desno!), nije razlog za zabrinutost: uvijek sam bila lijeva, najviše o tome znam i ne postavljam pitanja.

Ostali kako požele. Sasvim je u redu i ako ne požele ništa. Računam na svoju brzinu i sabranost kao na prednosti, a teško branjiva mjesta prihvatom kao nužnost.

Možda za ovu priliku dodam pršnjak i pokoji bedrenik: s njima se osjećam sigurnije, usudim se reći čak – nepobjedivo.

Ako nešto krene po zlu, imam na svojoj strani jednu do dvije prikaze, par vrana, škorpija i zmajeve. (Možda se, zapravo, radi tek o pokojem šišmišu, no – pustimo sad pitanja zbilje i privida, nije dobar tren.)

Zbrojim li sve te sitnice, nisam bez izgleda.

Samo da još dođe taj neki desni protiv kojeg i s kim mi je (kojeg čekam)... pa kaže – to sam ja i to je sad.

3. Udomljavanje Sunca (Lana Derkač)

Prije buđenja zakitim se perjem. Tako sam nalik Chagalovim pticama, čudesna i vrlo lijepa, pa mi se čini da imam više izgleda u svemu na što se namjerim.

Sve sa suncem krene naglo, skokovito, bez kolebanja pa je važno na samom početku pred svima steći koju sekundu prednosti. Tren prije nego se, još vlažno i grcavo, iskoprca iz ljudski i ovoja, prikradem se, zgrabim rep ili šapicu, što se već pokaže dostupnim, privinem na grudi, podojim, položim u jasle, zanunam, jedino... pa ga držim, pa ga ne dam, pa mu pjevam kako najbolje znam, prozviždim koji put, zamumljam gdje mi se čini umjesno ili gdje zaboravim prikladne riječi i značenja.

Tako mlado, prijesno i mamurno, posebno je ranjivo (zato sam ptica kad mu prilazim, sva od paperja).

Čim se ozrni i ozubi koliko treba, pustim da ode ili ne, voli ili ne – kako želi, no pucne li prstima, dopuzim kao paučić (ili kao ta neka ptica koja sam, Chagallova) pa zapalucam jezikom, sklupčam se pod skut i na sve pripravnja.

Ne štem dim se ni u čem – to je sunčić, sinčić, sančić: moj.

4. Tamna materija (Andrijana Kos Lajtman)

a) Uroci

Ništa od svega što dolazi iz tamnog ždrijela prostora ne zna kako se zovem.

To što me iznjedrilo iz nekog bočnog zaperka gdje je materija prozirna i meka, nije prednost vrijedna spomena: jednako sam lomljiva kao bilo koji dio sustava.

Još sva od paperja i malo nedovršena, sjednem na rub prostora za koji držim da mi pripada: nagnem se redom na sve strane koliko god dopuste zglobne opne i resice pa vidim – moj je vrt kugla od stakla s krijesnicom u sredini koja drhti na svaki dah i strepi za me. Od mene. Čekam da izlegne koji meteor ili maglicu, da ih volim. Kao svoje.

Ako mi se uskrate bilo kojim okrhom, umnožit će im dug i prenijeti ga do u sedmo koljeno, a to je dugo, sa svakim koljenom sve duže.

Dok tako bubrim u mekoj mahovini materišta, meni je svejedno: dišem cijelim potkožjem i zibam se trajna nina nena.

I sigurno će se roditi... negdje, jednom. Malo iskričava, malo tamna. Nekome.

b) Kozmička pelena

Priče krenu slijeva, gdje god to bilo, pa idu dugo zakriviljenom linijom prema sredini, zatim preko nje, do ruba. Tamo sam ja, zavijena u purpur sutona kao u pelenu.

U grozd i mravinjak.

Dajem sve od sebe, samo da se dobro zakorijenim pa onda niknemo svatko u svoju vrstu i sve ostalo!

U desnim pričama stvari sigurno postoje drugačije, no moje su kakve jesu i nemam većih zamjerki. Prilično sigurna da sam ptica, oslonim se na svoje lijevo krilo malo od sedefa, malo od suhog lišća pa možda preletim na drugi kraj sebe (tamo sam svoja, kružna i beskrajna).

Ili me, usput, pozoblju zrikavci.

Ili dođe vuk: s njim se u priči uvijek može računati, ali o tome ne bih, ako baš ne treba...

5. Catwoman (Therese Rebeck)

Svih devet života na koje imam pravo obližem sa svih strana, da me zapamte. Neke pustim da traju odmah (dva, tri sasvim su dovoljna), a ostale spremim u ormar, s malo kamfora i lavande. Ako, naime, dođu crvi i skakavci, raznesu te moje čahure trun po trun u svoja staništa i nije se baš čemu nadati.

S ona dva, tri puštena u život, uhvatim se u koštar bez krzmanja, sasvim pomirena da uvijek nešto uspije, nešto ne. Uzimam u obzir to što se neki, koliko god brižno spremjeni, jednostavno zagube ili usahnu: nakon određenog vremena tu osim ovoja nema ničeg za me.

S vremena na vrijeme razgrnem slojeve pokrova pa izbrojim pauke i dane opstale u onima koje čuvam. Možda se obnavljaju, svaki ispod svojih kora... ili se poneki razmnoži od silne želje da me nadživi i u svemu bude bolji.

E, to ćemo tek vidjeti!

6. Vrane (Zdenka Maltar, Kad ti se u pjesmi izlegne vrana)

Kad ti se u pjesmi izlegne vrana, kaže *kreeeh*.

Onda naraste. Razmaše krilima. I svaki put kaže *kreeeh*.

Onda se namjeri na sva tvoja bića i predodžbe, umnoži svoj prostor i srodnike, stjera te u kut... (Sve je to rješivo: samo da te ne slomi.)

Nastojiš dati joj priliku da ode. Sama od sebe. Kamo god poželi. Sve je bolje od te prisutnosti koja traje i traje.

I ne dovrši se.

Krene li (ili se tako učini), važno je da skupi svako pero i sve korjenčice, da i ne pamtite jedna drugu.

Ima tu još mogućnosti.

Svakako uzmi u obzir da i vrane znaju što je strah: nastoj dovabiti sove i jastrebe, mnogo njih. Ako ne znaš kako, izdubi izvor: voda je neodoljiva, sigurno će doći. Bar neke.

Ili postavi zrcala, možda pomisli da se radi o jatu pa ode s njim, za njim... Jata su topla i sigurna. Odmetne li se od svih, prospri orahe gdje je čekaš. I sama bih se odazvala nečem tako zavodljivom.

Zapravo, dosta je prilika u kojima stvari malo-pomalo naginju u tvoju korist, čak prilično zamjetno, i nije da ne strepiš...

Ako zaista ode, ne mari: ostat ēti ti ja. Sasvim sam dobra vrana ili bar to mogu biti.

Pozobat će orahe ili što si već rasula travnjakom, uroniti na dno izvora, izroniti negdje s druge strane (tamo gdje se roje i zameću još neodređena bića i prilike), reći dobar dan, pozdravljamo vas mi vrane i ostali... I sve tako dok ne prihvate da sam i nisam jedna od njih. A jesam. Ili bar mogu biti, ako želim. (Važno je da me ne slome.)

Kad jednom kažeš *kreeeh*, stvari su vrlo, vrlo ozbiljne.